

Kaupunkikehitys

Kaupunkikehitysosastoon kuuluvat seuraavat yksiköt: tekniikka ja kiinteistöt, kaavoitus, rakennus- ja ympäristöpalvelut, maankäyttö sekä vesihuolto.

KAUPUNKIKEHITYS	TP 2025	TA 2026	RAAMI 2027	LTK 2027	Ero%
Myyntituotot	3 084 683	2 929 720	2 929 720	3 002 789	2,5
Maksutuotot	522 198	522 000	522 000	490 500	-6,0
Tuet ja avustukset	47 673	0	0	0	
Muut toimintatuotot	7 221 219	3 424 424	3 424 424	3 606 039	5,3
Toimintatuotot	10 875 772	6 876 144	6 876 144	7 099 328	3,2
Henkilöstökulut	-5 497 765	-5 584 318	-4 843 183	-5 111 390	-8,5
Palvelujen ostot	-6 520 357	-5 760 076	-5 786 226	-5 891 172	2,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 313 514	-3 821 674	-3 607 074	-3 258 994	-14,7
Avustukset	-262 984	-256 100	-256 100	-256 100	0,0
Muut toimintakulut	-1 112 512	-1 092 931	-1 101 643	-1 107 265	1,3
Toimintakulut	-16 707 132	-16 515 099	-15 594 226	-15 624 921	-5,4
Toimintakate	-5 831 359	-9 638 955	-8 718 082	-8 525 593	-11,6

Osaston tavoitteet

Kaupunkikehitysosasto luo edellytyksiä Paraisten kaupungin kasvulle ja vetovoimaisuudelle kehittämällä rakennettua ympäristöä, julkisia alueita ja maankäyttöä tavalla, joka tukee tulomuuttoa, yrittäjyyttä ja kestävää kehitystä.

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
Strateginen maankäytön suunnittelu: Luodaan keskustaan uusia tontteja rivi- ja kerrostaloja sekä yritystoimintaa varten. Hankkeen tulee tukea Mereltä merelle -hanketta ja mahdollistaa hankkeen toteuttaminen.	Ydinkeskustan asemakaavoituksella luodaan mahdollisuuksia uudelle rakentamiselle ja tehokkaammalle maankäytölle. Ole-massa oleva infrastruktuuri ja ka-tuverkko otetaan huomioon kaa-voituksessa.	50 000 m ² uutta kerrosalaa val-tuustokaudella 2025–2029. Hankkeiden kautta saatava ulkoi-nen rahoitus, euroa/hanke.
Strateginen maapolitiikka: Kau-pungilla on oltava maavarantoa, joka maankäytön suunnittelun kautta mahdollistaa kehityksen ja kasvun. Raakamaavarannon tulee olla strategisesti tärkeää ja tukea	Raakamaan hankinta maanomis-tajilta, jotka omistavat alueita strategisesti kiinnostavilla alueilla. Vaihtoehtoisesti kaupunki voi tehdä maankäyttösopimuksia yk-sityisten maanomistajien kanssa	200 hehtaaria uutta raakamaata valtuustokaudella 2025–2029.

Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari
kaupungin maapoliittista ohjelmaa sekä kasvuhankkeita.	strategisesti kiinnostavien alueiden kehittämiseksi yhdessä.	
Strateginen omistajaohjaus: Vähennetään kaupungin rakennusmassaa 30 prosentilla. Kaupungin omistamien rakennusten painopisteen tulee olla päiväkotija koulurakennuksissa.	Rakennusten aktiivinen myynti ja purkaminen.	Kaupungin rakennusmassa pienenee 65 000 m ² :iin valtuustokaudella 2025–2029.

Olennainen riski	Syy	Toimenpide	Merkitys
Vesihuollon häiriö/keskeytyminen.	Johdon rikkoutuminen tai häiriö prosessissa.	Johtoverkon kunnon ja prosessien seuranta. Päivitetyt valmiussuunnitelmat ja henkilöstön kouluttaminen.	Suuri
Rakennusten sisäilman laatupuutteet.	Rakennusten virheelliset rakenteet, rakennustekniikka tai puutteellinen kunnossapito.	Rakennusten kunnon seuranta ja hankkeiden laadullinen seuranta ja valvonta. Rakennusten asianmukainen ja oikeanlainen kunnossapito.	Suuri
Öljyonnettomuus merellä tai maalla.	Onnettomuudesta tai puutteellisesta kunnossapidosta johtuva öljyvuoto.	Kehittynyt yhteistyö naapurikuntien ja viranomaisten kanssa. Päivitetyt valmiussuunnitelmat ja varautumisyhteistyö.	Kohtalainen

Henkilötyövuodet	TP2025	TA2026	TA2027
Vakituiset	81,7	81,7	73,5
Määräaikaiset	12,2	7,7	3,7
Henkilötyövuodet yhteensä	93,9	89,4	77,2

Tekniikka ja kiinteistöt

Toiminta-alue

Tekniikka ja kiinteistöt -yksikön vastuulle ja tehtäviin kuuluvat yleiset viheralueet ja puistot, liikuntapaikkojen kunnossapito, kadut ja yleiset alueet, vuokralaiturit ja vierasvenesatamien laiturit, venesulku, katuvalaistus, hulevesien hallinta ja uimarannat.

Kiinteistövastuuseen kuuluvat kaupungin omien rakennettujen kiinteistöjen ja niiden piha-alueiden hoito, kunnossapito ja korjaaminen sekä rakennuttajatoiminta. Kiinteistöt vastaa kaupungin kiinteistöinvestointihankkeiden projektinhallinnasta.

TEKNIikka JA KIINTEISTÖT	TP 2025	TA 2026	RAAMI 2027	LTK 2027	Ero%
Toimintatuotot	5 945 160	2 068 044	2 068 044	2 194 228	6,1
Toimintakulut	-11 044 682	-10 891 252	-10 293 732	-10 377 332	-4,7
Toimintakate	-5 099 522	-8 823 208	-8 225 688	-8 183 104	-7,3

Toiminta 2027

Toiminta käsittää kaupungin katujen ja liikenneympäristöjen, katuvalaistuksen, hulevesijärjestelmien, satamien ja vesiväylien, venesulun, yleisten puisto- ja viheralueiden, uimarantojen sekä kenttien ja liikuntapaikkojen rakentamisen, kehittämisen ja kunnossapidon. Toimintaan kuuluvat myös ne jätehuollon tehtävät, joita ei ole siirretty Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:lle ja jotka eivät kuulu kaupungin valvontaviranomaisen vastuulle.

Yksikkö vastaa kaupungin julkisten ympäristöjen kehittämisestä, rakentamisesta ja kunnossapidosta ja toimii siten tärkeänä osana kaupungin julkikuvaa. Katujen, puistojen, viheralueiden, virkistysalueiden ja muun kunnallisteknisen infrastruktuurin suunnitelmallisella kehittämisellä ja pitkäjänteisellä kunnossapidolla luodaan viihtyisiä, turvallinen ja toimiva elinympäristö asukkaille, yrityksille ja vierailijoille. Toimintaa toteutetaan tiiviissä yhteistyössä yhdistysten, asukkaiden, yritysten ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa sen varmistamiseksi, että kaupungin yleiset alueet tarjoavat houkuttelevia mahdollisuuksia virkistykseen, liikuntaan ja erityyppiseen toimintaan.

Kiinteistöhallinnon toiminta keskittyy kaupungin rakennuskannan käytön tehostamiseen, käyttökulujen vähentämiseen ja rakennusten kunnossapidon optimointiin. Tavoitteena on resurssien tarkoituksenmukainen käyttö ja kunnossapito- ja korjaustoimenpiteiden oikea-aikainen toteuttaminen. Myymällä rakennukset, joita ei enää tarvita tai jotka eivät enää ole tehokkaassa käytössä, voidaan vapauttaa resursseja kaupungin ydintoimintaa tukevien rakennusten kunnossapitoon, korjaamiseen ja kehittämiseen. Kaupungin rakennusten siivous tuotetaan pääasiassa ulkoisten palveluntarjoajien avulla.

Yksikkö vastaa useista merkittävistä investointihankkeista vuonna 2027. Laajin hanke on käynnissä oleva Malms skolan peruskorjaus, joka käynnistyi vuonna 2024 ja jonka arvioidaan valmistuvan vuonna 2027. Lisäksi kaupungin keskeisillä kehittämisalueilla toteutetaan merkittäviä investointeja katu- ja kunnallistekniiseen infrastruktuuriin osana Mereltä merelle -kasvuhanketta. Näihin kuuluvat Vapparintien liikekortteli ja Pohjois-Keskusta, jossa pelastuslaitoksen uuden toiminnan aloittaminen edellyttää katujen ja teknisen infrastruktuurin rakentamista, sekä satamarakenteiden peruskorjaus Kalkholmenin alueella.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Kehitetään houkuttelevia, turvallisia ja kestäviä liikenneympäristöjä, jotka mahdollistavat kasvun, asumisen, yritysten sijoittumisen ja sujuvan arkiliikkumisen.	Tehdään investointeja uusilla asemakaava-alueilla, rakennetaan ja kehitetään katuja ja kävely- ja pyöräilyteitä sekä toteutetaan liikenneturvallisuustoimenpiteitä, jotka parantavat saavutettavuutta ja liikennöitävyyttä.	Vastarakennettuja tai perusparannettuja katuja ja kävely- ja pyöräilyteitä (km/vuosi). Toteutettujen liikenneturvallisuustoimenpiteiden määrä (kpl/vuosi).
Tehostetaan kaupungin kiinteistökantaa resurssien vapauttamiseksi strategisesti tärkeisiin investointeihin, jotka tukevat kasvua, palvelujen kehittämistä ja taloudellista kestävyyttä.	Myydään tai puretaan rakennukset, jotka eivät tue kaupungin ydintoimintaa, optimoidaan tilankäyttöä ja ohjataan resursseja priorisoitaviin kiinteistöihin ja investointeihin.	Myytyä tai purettua rakennusala (m ² /vuosi). Rakennusten käyttökulujen vähentyminen (euroa/vuosi).
Kehitetään houkuttelevia, hyvin hoidettuja ja saavutettavia julkisia ympäristöjä, jotka vahvistavat viihtyvyyttä, identiteettiä ja kaupungin vetovoimaa asukkaiden ja vierailijoiden keskuudessa.	Kehitetään puistoja, viheralueita, uimarantoja, leikkipaikkoja ja liikuntapaikkoja keskusta-alueilla vahvistettujen kehittämissuunnitelmien mukaisesti ja varmistetaan niiden asianmukainen hoito.	Asukkaiden tyytyväisyys yleisiin alueisiin vuosittaisen kyselyn perusteella (%).

Henkilötyövuodet	TP2025	TA2026	TA2027
Vakituiset	39,4	38,9	36,1
Määräaikaiset	8,1	5,4	3,7
Henkilötyövuodet yhteensä	47,5	44,3	39,8

Tunnusluku	2025	TA2026	TA2027
Yleiset kadut, km		98	98
Yleiset jalankulku- ja pyöräilyväylät, km		51,5	53
Yleiset puistot ja viheralueet sekä puistometsät, hehtaaria		324	324
Kaupungin kiinteistömassa, m ² (pyöristetty tuuhsiin)		74 000	74 000
Euroa/asukas			

Kaavoitus

Toiminta-alue

Kaavoitus vastaa kaavoitusasioista, alueellisesta edunvalvonnasta maankäyttöön ja liikenteeseen liittyvissä asioissa sekä neuvonnasta, ohjauksesta ja asiakaspalvelusta kaava-, elinympäristö-, kaupunkikuva- ja rakennuslupaasioissa. Yksikkö pyrkii muovaamaan ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurillisesti kestävästä ympäristöstä tavoitteenaan tehdä kuntalaisten, yritysten ja muiden arjesta mahdollisimman hyvää, joustavaa ja kestävä. Yksikkö tarjoaa informaatiota, dataa, ideoita ja neuvontaa sekä ulkoisille että sisäisille asiakkaille. Toimintaan sisältyy edunvalvontatehtäviä.

KAAVOITUS	TP 2025	TA 2026	RAAMI 2027	LTK 2027	Ero%
Toimintatuotot	54 514	15 000	15 000	25 500	70,0
Toimintakulut	-508 735	-619 005	-651 782	-628 938	1,6
Toimintakate	-454 221	-604 005	-636 782	-603 438	-0,1

Toiminta 2027

Vuoden 2027 aikana keskitytään Paraisten ydinkeskusta-alueen asemakaavamuutosten edistämiseen tiivistämällä kaupunkirakennetta olemassa olevan infrastruktuurin yhteyteen kaupunkikuvallisesti kestäväällä tavalla. Pääasiallisesti pyritään edistämään ja lisäämään monimuotoista ja monipuolista asumista.

Kirkkosalmenrannan alueella vuonna 2025 aloitettiin ja hyväksyttiin asemakaavamuutos alueen osan kehittämiseksi pientalomaisesta asumisesta kerrostalovaltaisemmaksi alueeksi. Alueen ensimmäisen hirsikerrostalo rakennetaan vuosien 2026-2027 aikana ja sen jälkeen tavoitteena on jatkaa alueen kehittämistä sen rakentamisen edistämiseksi jäljellä olevilla viereisillä vielä rakentamattomilla alueilla.

Saaristotien uuden liittymän asemakaavamuutos Suntinsillan itäpuolella on tarkoitus saada hyväksyttyä vuoden 2027 aikana. Sen seurauksena on syytä tarkastella kaupunkikehitystä laajalla ydinkeskusta-alueella – erityisesti Saaristotien pohjoispuolella.

Suntin varrella on tullut vireille loppuvuonna 2026 useita kaupunkikuvallisesti merkittäviä asemakaavamuutoshankkeita. Niitä edistetään kaavoitusyksikön resurssien puitteissa ja tarvittaessa sovelletaan kumppanuuskaavoitusta. Merkittävin niistä on Kalkholmenin alueen kehittäminen ympärivuotiseksi eläväksi kaupunginosaksi palveluineen ja asuntoineen.

Kaavamuutoksia ja uusia kaava-alueita varten varaudutaan riittävän aikaisin mutta silti oikea-aikaisesti teettämään riittävät selvitykset ja niihin varataan riittävästi varoja.

Paraisten ydinkeskustan kehittämisen lisäksi kaavoitus valvoo vuonna 2027 kuten aikaisemminkin kaupungin etuja elinvoimaan ja maankäyttöön liittyvissä asioissa alueellisella ja maakunnallisella tasolla sekä edistää elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.

Kaupungin strategian mukaisen Paraisten ydinkeskustan Suntin varren kehittämishankkeen ”Mereltä merelle” lisäksi kaavoitus on avainroolissa Nauvon keskustan ”Satamasta satamaan” -hankkeen kehittämisessä vuoden 2027 aikana. Vuoden 2027 aikana laaditaan alustavia selvityksiä myöhemmin tapahtuvaa Kirjalan alueen ”Sillalta sillalle” -kehittämistä varten.

Alueidenkäyttölain muutokset (1.1.2027 alkaen) sekä siirtyminen Ryhti-tietojärjestelmän käyttöönottoon aiheuttavat toimenpiteitä, koulutustarvetta ja uusiin ohjelmistoihin tutustumista sekä kokonaan uuteen järjestelmään siirtymisen vuoden 2028 loppuun mennessä.

Kaavoitusyksiköstä lupapalveluihin 1.1.2026 alkaen siirretty poikkeamislupavalmistelu ja päätäntävalta on vapauttanut resursseja kaavoitukselle. Kaavoitusarkkitehdin virka täytettiin 1.9.2026 ja kaavoitusyksikkö on sen jälkeen entistä tehokkaampi.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Mahdollistetaan kasvu tehokkaan, ennakoivan ja kehityssuuntautuneen kaavoituksen (asemakaavat) avulla.	Asemakaava/asemakaavamuutos.	Aika kaavoituksen aloittamisesta kaavan lainvoiman saamiseen, enintään 2 vuotta.
Varmistetaan riittävä kaavavalmius uusia asuntoja ja yritysten sijoittumista varten.	Asemakaava/asemakaavamuutos.	Uutta kaavoitettua rakennusoikeutta (m ² /vuosi), tavoite vähintään 10 000 m ² vahvistettua rakennusoikeutta vuodessa.
Vähennetään poikkeamislupien osuutta joustavilla, edellytyksiä luovilla ja mahdollistavilla kaavoilla.	Poikkeamisluvat.	Poikkeamislupien määrä vuodessa.

Henkilötyövuodet	TP2025	TA2026	TA2027
Vakituiset	5,1	6,0	6,0
Määräaikaiset	0,5	0,0	0,0
Henkilötyövuodet yhteensä	5,6	6,0	6,0

Tunnusluku	2025	TA2026	TA2027
Uudet asemakaavat Paraisten keskustassa, kpl		3	3
Uutta kerrosalaa asumiseen ja liiketoimintaan, m ²		10 000	10 000
Uudet kaavat Paraisten keskustan ulkopuolella, kpl		3	3
Euroa/asukas			

Rakennus- ja ympäristöpalvelut

Toiminta-alue

Rakennus- ja ympäristöpalvelujen vastuualueeseen sisältyvät rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun viranomaisasiat. Lisäksi huolehditaan muista tarvittavista tehtävistä hallintosäännön ja kaupungin strategian mukaisesti. Rakennus- ja ympäristöpalvelut toimii viranomaistyössään lupalautakunnan alaisuudessa. Lupalautakunta on myös kaupungin valvontaviranomainen.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta neuvoa, opastaa ja palvelee kaupunkilaisia ja rakentamisen ammattilaisia rakentamisasi-
oissa. Rakennusvalvonnan viranomaistehtävänä on valvoa kaavojen noudattamista, rakennettua ympäristöä
ja vaatimusten täyttymistä rakentamisessa käsittäen lupa-, valvonta- ja neuvontatehtävät. Tavoitteena on
edistää laadukasta, elinkaareltaan pitkäikäistä ja energiatehokasta rakentamista.

Paraisten kaupungin rakennusvalvonta on asiakaslähtöinen, perinteistä rakennustekniikkaa arvostava ja ny-
kyaikaa seuraava rakennusvalvonta, jolla on helposti lähestyttävä, teknisesti ammattitaitoinen henkilökunta.
Toiminnassa keskitytään perustyöhön eli oikea-aikaiseen ja oikeanlaatuiseen neuvontaan laadukkaan raken-
tamisen ja ympäristön turvaamiseksi.

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelu vastaa kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen alaisesta viranomaistoiminnasta käsit-
täten lupa-, valvonta- ja neuvontatehtävät. Myös lausuntojen antaminen ympäristölainsäädännön mukaisissa
asioissa on olennainen osa ympäristönsuojeluviranomaisen työtä. Ympäristönsuojelun tavoitteena on eh-
käistä ympäristön pilaantumista sekä edistää turvallisen ja terveellisen ympäristön toteuttamista osana kes-
tävää kaupunkikehitystä.

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖ- PALVELUT	TP 2025	TA 2026	RAAMI 2027	LTK 2027	Ero%
Toimintatuotot	431 511	424 000	424 000	424 000	0,0
Toimintakulut	-1 123 279	-1 188 576	-1 074 734	-1 076 433	-9,4
Toimintakate	-691 768	-764 576	-650 734	-652 433	-14,7

Toiminta 2027

Toimintaympäristön muutosten vuoksi (lakiuudistukset ja henkilöstön vähentäminen) rakennusvalvonnassa
keskitytään vuonna 2027 perustehtävään: neuvontaan, lupien käsittelemiseen ja valvontatehtävien hoitami-
seen. Lisäksi osallistutaan kaupungin strategian mukaisesti toiminnan kehittämiseen.

Ympäristönsuojelumääräykset tulevat päivitettäväksi vuonna 2027. Henkilöstömäärä säilyy ennallaan. Osal-
listutaan ilmasto- ja ympäristöohjelman laadintaan ja seurantaan sekä muihin ajankohtaisiin hankkeisiin.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Tarjotaan nopeaa, sujuvaa ja asia- kaslähtöistä viranomaispalvelua.	Kehitetään ja tehostetaan rakenta- mislupaprosessia selkeällä neu- vonnalla, digitaalisilla palveluilla	Niiden rakentamislupien osuus, jotka käsitellään ja myönnetään

Tavoite	Toimenpide	Mittari
	ja sujuvalla hakemusten käsitte- lyllä.	kolmen viikon kuluessa täydellis- ten asiakirjojen saapumisesta (%).
Edistetään pysyvää asumista ase- makaava-alueiden ulkopuolella mahdollistamalla vapaa-ajanasun- tojen muuttaminen asuinraken- nuksiksi.	Edistetään vapaa-ajanasuntojen muuttamista pysyviksi asunnoiksi neuvonnalla ja soveltamalla kaa- voitus- ja rakentamislainsäädän- töä tarkoituksenmukaisesti.	Asuinrakennuksiksi muutettujen vapaa-ajanasuntojen määrä (kpl/vuosi).
Vahvistetaan Paraisten vetovoi- maa asuinpaikkakuntana.	Luodaan edellytykset asuntotuo- tannon ja tulomuuton lisääntymi- selle aktiivisella kaavoituksella ja maankäytöllä.	Valmistuneiden ja käyttöön otet- tujen asuntojen määrä (kpl/vuosi).

Henkilötyövuodet	TP2025	TA2026	TA2027
Vakituiset	12,4	13,5	12,5
Määräaikaiset	3,2	2,0	0,0
Henkilötyövuodet yhteensä	15,6	15,5	12,5

Tunnusluku	2025	TA2026	TA2027
Rakentamisluvat, kerrosneliöitä	15 799	20 000	20 000
Rakentamisluvat, asuntoja	28	40	50
Rakentamisluvat, vapaa-ajanasuntoja	23	40	30
Ympäristölupa- ja maa-ainesten ottamislupahake- muksia koskevien päätösten tai lausuntojen määrä	17	12	12
Valvontatarkastusten määrä	127	100	100
Euroa/asukas			

Maankäyttö

Toiminta-alue

Maankäyttöyksikölle kuuluvat maapolitiikka, kaupungin rakentamattomien maa- ja vesialueiden hallinta, paikkatietotoiminta, mittaustoiminta ja kiinteistönmuodostus.

MAANKÄYTTÖ	TP 2025	TA 2026	RAAMI 2027	LTK 2027	Ero%
Toimintatuotot	574 876	532 000	532 000	570 000	7,1
Toimintakulut	-919 918	-943 390	-846 641	-822 092	-12,9
Toimintakate	-345 042	-411 390	-314 641	-252 092	-38,7

Toiminta 2027

Maankäytön toiminta tukee Paraisten kaupungin strategian Kasvua, joka näkyy ja tuntuu toteuttamista luomalla edellytyksiä asuntorakentamiselle, yritysinvestoinneille, palvelujen kehittämiseksi ja kestäväälle kehitykselle kaupungin kaikilla kunta-alueilla. Toiminta käsittää maapolitiikan, maanhankinnan, tontinluovutukset, maanvuokraustoiminnan sekä maa- ja vesialueiden kehittämisen.

Aktiivisella ja strategisella maapolitiikalla sekä kilpailukykyisellä tonttitarjonnalla luodaan edellytyksiä investoinneille, uusille työpaikoille ja monipuoliselle asumistarjonnalle. Maankäytöllä on keskeinen rooli kasvun mahdollistamisessa, kunnan vetovoiman vahvistamisessa ja edellytysten luomisessa pitkäjänteisesti kestäväälle kehitykselle.

Kaupungin maapoliittisen ohjelman mukaisesti maanhankinta keskittyy strategisesti tärkeille alueille, erityisesti Paraisten keskustaan, Kirjalansaareen ja Nauvon keskustaan. Järjestelmällisellä maanhankinnalla varmistetaan pitkän aikavälin mahdollisuudet asumisen, elinkeinoelämän, palvelujen ja infrastruktuurin kehittämiseen kunnan tarpeiden mukaisesti. Strategisen maanhankinnan rinnalla kehitetään yhteistyötä yksityisten maanomistajien ja muiden toimijoiden kanssa tarkoituksenmukaisen ja kestävä yhäydykuntakehityksen mahdollistamiseksi.

Kaupungilla on tarjolla monipuolisesti tontteja asumis- ja yrityskäyttöön usealla kunta-alueella. Riittävä ja houkutteleva tonttitarjonta on tärkeä edellytys kysyntään vastaamiselle, investointien edistämiseksi ja koko kunnan tasapainoisen kehityksen tukemiseksi.

Palvelujen digitalisointia jatketaan ja kehitetään. Sähköiset tonttivaraukset on otettu käyttöön kaikkien tonttien osalta, mikä yksinkertaistaa asiakasprosesseja, parantaa saavutettavuutta ja lisää toiminnan tehokkuutta.

Vuonna 2027 yksikkö jatkaa digitaalisten palvelujen ja toimintaprosessien kehittämistä tarjotakseen selkeitä, saavutettavia ja asiakaslähtöisiä palveluja. Ilmakuva-aineistoa hankitaan vuonna 2027 yhteistyössä Turun seudun kanssa kaupungin karttatiedon ja paikkatiedon laadun parantamiseksi. Korkean resoluution aineisto tukee kaavoitusta, viranomastoimintaa ja digitaalista kehitystä sekä lisää Paraisten näkyvyyttä, koska aineisto julkaistaan Turun seudun karttapalvelussa.

Tavoitteena on aktiivisella maapoliittisella toiminnalla, strategisella maanhankinnalla ja tehokkailla palveluilla luoda hyvät edellytykset kestäväälle kasvulle ja kehitykselle kaupungin strategian Kasvua, joka näkyy ja tuntuu mukaisesti.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Väestön osuus 500 metrin etäisyydellä päivittäistavarakaupoista.	Ohjataan uutta asuntotuotantoa ja tiivistämistä alueille, joilla on hyvä päivittäisten palvelujen saatavuus, sekä varmistetaan, että asemakaavoitus tukee lähipalvelujen saavutettavuutta.	45 %.
Väestön ja työpaikkojen osuus kävely-, pyöräily- ja joukkoliikennevyöhykkeillä.	Priorisoidaan kaavoitus, maankäyttö ja liikenneratkaisut, jotka lisäävät asukkaiden ja työpaikkojen osuutta kävely-, pyöräily- ja joukkoliikennevyöhykkeillä.	Väestö 60 %. Työpaikat 65 %.
Uusien asuinrakennusten kerrosala YKR-vyöhykkeillä.	Kaavoitetaan ja mahdollistetaan asuntojen rakentaminen olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen.	10 000 m ² kerrosalaa vuodessa.

Henkilötyövuodet	TP2025	TA2026	TA2027
Vakituiset	12,0	10,9	8,9
Määräaikaiset	0,4	0,3	0,0
Henkilötyövuodet yhteensä	12,4	11,1	8,9

Tunnusluku	2025	TA2026	TA2027
Luovutetut pientalo-, rivitalo- ja kerrostalotontit	5	15	10
Rakennuspaikkojen paalutukset ja sijaintikatselmukset	70+334	50+125	50+125
Tonttijaot	7	5	5
Euroa/asukas			

Vesihuolto

Toiminta-alue

Vesihuoltolaitoksella on toimintaa Paraisten, Nauvon, Korppoon ja Houtskarın kunta-alueilla ja kullakin toiminta-alueella on omat vesilaitokset ja jätevedenpuhdistamot sekä putkiverkostot. Paraisten kunta-alueella talousveden toimittaa Turun Seudun Vesi Oy.

VESIHUOLTO	TP 2025	TA 2026	RAAMI 2027	LTK 2027	Ero%
Toimintatuotot	3 869 711	3 837 100	3 837 100	3 885 600	1,3
Toimintakulut	-3 110 517	-2 872 876	-2 727 337	-2 720 126	-5,3
Toimintakate	759 194	964 224	1 109 763	1 165 474	20,9

Toiminta 2027

Toiminta perustuu vesihuoltolain säännöksiin. Lain tavoitteena on varmistaa, että vesihuoltoa tarjotaan kohtuullisin kustannuksin ja että käytettävissä on riittävästi puhdasta ja terveellistä talousvettä sekä terveyttä ja ympäristöä suojeleva tehokas viemärointi. Vesihuoltolaitos vastaa näiden palvelujen tuottamisesta alueellaan yhdyskunnan tarpeita ja kehitystä vastaavalla tavalla.

Vesihuoltolaitos tarjoaa asiakkailleen vesi- ja jätevesipalveluja toiminta-alueilla, jotka sijaitsevat Paraisten, Nauvon, Korppoon ja Houtskarın kunta-alueilla.

Vesihuoltolaitos laajentaa vesijohto- ja viemäriverkostoa kehittyvillä alueilla, joihin kuuluvat Vapparintien ja Pohjois-Keskustan alueet. Paraisten kunta-alueella jatketaan vesijohto- ja viemäriverkoston saneerausta vuotojen vähentämiseksi vesijohtoverkostosta ja viemäriverkoston sekä toimintavarmuuden varmistamiseksi. Vuoden 2027 aikana laaditaan omaisuudenhallintasuunnitelma. Omaisuudenhallintasuunnitelman tarkoituksena on vesihuoltolain mukaan varmistaa, että laitos kykenee huolehtimaan vesihuollosta ja vastaamaan vesihuollon toimintavarmuudesta niin, että vesihuollon kustannusten kattamiseksi perittävät vesihuollon maksut muodostuvat kohtuullisiksi ja tasapuolisiksi.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueiden ulkopuolella asumisessa syntyvää lietettä otetaan vastaan ja käsitellään Paraisten ja Korppoon jätevedenpuhdistamoissa. Jäteyhtiö Lounais-Suomen Jätehuolto Oy vastaa vesihuoltolaitoksen toiminta-alueiden ulkopuolella asumisessa syntyvän lietteen kuljetuksista. Liettekuljetukset siirtyvät vuoden 2027 aikana kunnan järjestämiksi koko Paraisten kaupungin alueella.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Mahdollistetaan kestävä kasvu toimintavarmun ja kunnossa pidettävän vesijohto- ja viemäriverkoston avulla.	Kunnossapidetään vesijohto- ja viemäriverkostoa ja varmistetaan sen toimintavarmuus omaisuudenhallintasuunnitelman mukaisesti.	Uusittua ja kunnossa pidettyä vesijohto- ja viemäriverkostoa (m/vuosi).
Luodaan edellytykset väestönkasvulle, asuntorakentamiselle ja elinkeinoelämän kehitykselle rakentamalla uusia vesi- ja viemäri-liittymiä.	Suunnitellaan ja toteutetaan vesi- ja viemäri-investointeja yhdessä asemakaavoituksen ja tonttituotannon kanssa	Uusien liittymien määrä (kpl/vuosi).

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Kehitetään vesi- ja viemäri-infrastruktuurin rakentamisen kustannustehokkuutta.	asuntorakentamisen kapasiteetin ja elinkeinoelämän kehityksen varmistamiseksi. Priorisoidaan vesi- ja viemäri-infrastruktuurin rakentaminen alueilla, joiden liittymispotentiaali on suurin ja kustannustehokkuus paras.	Uusien liittymien määrä rakennettua verkostometriä kohden.

Henkilötyövuodet	TP2025	TA2026	TA2027
Vakituiset	12,8	12,5	10,0
Määräaikaiset	0,0	0,0	0,0
Henkilötyövuodet yhteensä	12,8	12,5	10,0

Tunnusluku	2025	TA2026	TA2027
Vesijohtoverkosto, km		142	142
Viemäriverkosto, km		140	140
Vesilaitokset, määrä		6	6
Jätevedenpuhdistamot, määrä		4	4
Toiminta-alueet, hyväksytyt		Paraisten keskusta, Ersby, Nauvon keskusta, Korppoon keskusta	Paraisten keskusta, Ersby, Nauvon keskusta, Korppoon keskusta
Asiakasmäärä, kiinteistöjä		2 920	2 920
Liittymätiheys, asiakkaita/km		20,7	20,7
Euroa/asukas			